

Årsberetning
2023

- 2** FÆLLESSKAB OG HANDLEKRAFT I
EN UDFORDRET TID
- 3** DANSK FOLKEHJÆLP KORT FORTALT
- 5** FRIVILLIGHED I GENERATIONER
- 7** FAMILIERINGEN - ET STÆRKT PARTNERSKAB
MELLEM DANSK FOLKEHJÆLP & LOLLAND KOMMUNE
- 9** GEBNBRUG OG FÆLLESSKAB I ØJENHØJDE
- 10** KNUD ROMER VIL VENDE VRANGEN UD PÅ DANMARK
- 11** MICHAEL LÆRER BØRN OG VOKSNE AT REDDE LIV
- 12** SUPERHELTE KLÆDT I GRØNT
- 13** STÆRKE CIVILSAMFUND KRÆVER RENT VAND
OG ORDENTLIGE TOILETFORHOLD
- 14** BEDRE HYGIEJNE OG MINDRE SYGDOM
- 15** 20 ÅR I AFGHANISTAN MED FOKUS PÅ
ALLE BØRNS RET TIL AT LÆRE
- 16** OMBYGGET HOSPITAL GIVER SIKKERHED
TIL FORDREVNE I UKRAINE
- 17** STIGENDE BEHOV FOR STØTTE ÅRET RUNDT
- 18** RESULTATOPGØRELSE

Dansk Folkehjælp

Brovejen 4
4800 Nykøbing Falster
T: +45 70 220230
M: post@folkehjaelp.dk
www.folkehjaelp.dk

Ansvarshavende: Mirka Mozer, generalsekretær

Tirettelæggelse og redaktion: Kasper Wielandt & Anne Mette Futtrup

For- og bagsidefoto: Kasper Wielandt

Fællesskab og handlekraft i en udfordret tid

Kriser og stigende ulighed i 2023 skabte sværere livsbetingelser for mennesker i ind- og udland. Fattigdom øgede uligheden, flere børn og voksne stod uden for fællesskaberne, og forebyggelse og livreddende førstehjælp hvilede i stigende grad på civilsamfundet. Behovet for Dansk Folkehjælps aktiviteter var større end i årtier.

Vi tog derfor flere og nye skridt til at blive endnu bedre til at nå vores mål om at reducere ulighed, øge handlekraft og skabe varige sociale forandringer.

Vi arbejdede med good governance som et strategisk redskab til at udvikle Dansk Folkehjælp, vi optimerede den organisatoriske struktur, knyttede lokalafdelinger og organisationskontor tættere sammen, vendte et økonomisk underskud til overskud og udviklede en helt ny uddannelse til de flere end 2.000 frivillige i hele landet, som får aktiviteterne til at ske. Desuden øgede vi fokus på fagligheden i vores indsatser.

Samtidig stod vi solidt på de indsatser og værdier, som Dansk Folkehjælp er kendt for:

Vi nåede ud til flere end 30.000 børnefamilier med økonomiske håndsrækninger til de store poster på budgettet: jul, konfirmation, skolestart. Vi var på ferie med flere end 1.000 familier. FamilieNet og SeniorNet bød velkommen i fællesskaberne. Og partnerskabet mellem Lolland Kommune og FamilieRingene om og med familier i udsatte livspositioner fik fast plads på det kommunale budget.

Rundt om i hele landet bidrog Dansk Folkehjælps samaritter 350 gange til sikkerhed og tryghed for tusindvis af deltagere ved kultur-, sports- og musikarrangementer. Nye samaritter og 50 nye førstehjælpsinstruktører fik bevis på deres nye kunnen.

Internationalt havde vi fokus på alle menneskers ret til rent vand og ordentlige toiletforhold i fem af de afrikanske lande, hvor sanitære mangler gør folk syge. I Mykolaiv i Ukraine etablerede vi vandrensningssystemer på folkeskoler, så skoleelever kan få rent drikkevand, og i Afghanistan, hvor vi i år har bygget skoler i 20 år, og hvor Taliban nu har forbudt piger at gå i skole efter sjette klasse, byggede vi fortsat grundskoler til begge køn og fokuserede på pigers ret til at lære.

I denne årsberetning fortæller vi meget mere om vores indsatser i 2023, og om de resultater, som vi har opnået i samarbejde med alle vores stærke partnere.

Rigtig god læselyst

Mirka Mozer, generalsekretær

DANSK FOLKEHJÆLP KORT FORTALT

- tre indsatsområder

Dansk Folkehjælp er i verden – lokalt, nationalt og globalt – for at bekæmpe fattigdom, insistere på lige muligheder for alle, øge fællesskabers handlekraft og skabe varige sociale forandringer.

Vi arbejder for og med mennesker i socialt, økonomisk og sundhedsmæssigt utrygge livspositioner. Det gælder både mennesker i akut nød og mennesker, der lever i vedvarende udsathed.

Siden Dansk Folkehjælp blev stiftet i 1907, har vi haft mennesker i centrum for alle vores aktiviteter, alle vores indsatser og alle vores strategier.

Vi arbejder inden for følgende tre indsatsområder:

- Førstehjælp & samaritter
- Sociale indsatser & stærke fællesskaber
- Humanitær nødhjælp & global udvikling

Førstehjælp & samaritter

I mere end 100 år har førstehjælp været indbygget i vores dna. Vi vil øge

befolkningens viden om livreddende førstehjælp og give alle mulighed for at være med.

Vi uddanner førstehjælpere, førstehjælpsinstruktører, samaritter og hjerteløbere på vores kursuscenter på organisationskontoret i Nykøbing Falster, i vores lokalafdelinger og på virksomheder i hele landet.

Vores lokalafdelinger har korps af uddannede samaritter, som bidrager til sikkerhed og tryghed ved store sports-, kultur- og musikarrangementer landet over.

Sociale indsatser & stærke fællesskaber

Gennem vores sociale indsatser støtter vi mennesker i udsatte livspositioner til at opbygge social, økonomisk og sundhedsmæssig tryghed.

Vi inviterer til netværk og fællesskaber, der har fokus på relationer, samvær, viden og læring, og tror på, at alle mennesker har et grundlæggende ønske om og motivation for at mestre egen tilværelse. Vi støtter med økonomiske håndsørkninger og

samarbejder om at skabe varige forandringer.

Humanitær nødhjælp & global udvikling

Siden 1930'erne har Dansk Folkehjælp arbejdet internationalt.

Vi samarbejder med lokale partnere under akutte humanitære kriser og med langvarig udvikling. Vi har aktiviteter i fem afrikanske lande, Uganda, Somalia, Kenya, Tanzania og Zambia, og i Afghanistan og Ukraine, og har blandt andet specialiseret os skolebyggeri og retten til undervisning og i vandforsyning og retten til rent drikkevand.

Vi arbejder fattigdoms- og rettighedsbaseret ud fra overbevisningen om, at alle mennesker har lige sociale, økonomiske og civile rettigheder.

Foto: Kasper Wielandt

Foto: Mathilde Bech

Foto: Kasper Wielandt

FIND OS I HELE DANMARK

Dansk Folkehjælp har 28 lokalfdelinger, 12 genbrugsbutikker, økonomi- og gældsrådgivning i 23 kommuner og 2.000 aktive frivillige og medlemmer i hele landet. En lang række virksomheder, private, fonde og gode venner støtter vores arbejde.

Puk Johnsen og Mathias på kreativt værksted på et ferieophold med Dansk Folkehjælp i 2023.

Frivillighed i generationer

For Kirsten Christensen og barnebarnet Puk Johnsen er frivilligt arbejde blevet et familieforetagende, og fjerde generation af frivillige står klar i knæhøjde.

Kirsten Christensens T-shirt har set bedre dage. Den oprindelige sorte farve er vasket mørkeblå, og Dansk Folkehjælp-logoet på højre skulder har udviklet en let krakelering. Og det er der ikke noget at sige til, for i 2023 havde Kirsten stået i forreste række på vegne af Dansk Folkehjælp i 40 år – dog ikke iført samme T-shirt.

"Jeg var med på min første ferielejr i 1983, og jeg blev bidt af det med det samme. Når man oplever taknemmeligheden fra familierne, så får man det godt."

Selvom 79-årige Kirsten ikke kan det samme som tidligere, deltager hun fortsat, hjælper til og taler med familierne. Og hun kan se tilbage på et halvt liv i frivillighedens tjeneste, som samarit, førstehjælpsinstruktør og frivillig ved et hav af aktiviteter.

"Der er så mange minder. Vi havde i 2023 en dreng med på et ferieophold, som var meget tillukket og afvisende i starten. Han endte med at kalde mig farmor. Det er fantastisk at se, hvor meget børnene nyder de ferieophold."

Spørger man, hvad der gør den største forskel for de voksne mennesker, som Kirsten har mødt, er svaret klart – fællesskabet.

"At være udsat er ofte lig med isolation. I Dansk Folkehjælp inviterer vi udsatte til at blive en del af et fællesskab. Mange får øjnene op for, at de ikke er alene og har en rolle at spille. Jeg har mange eksempler på mennesker, der har ændret deres livsbane, fordi de oplever, at de har en værdi og kan bidrage til fællesskabet."

Det blir' i familien

Kirstens dedikation har smittet af på resten af familien. Alle hendes tre børn og flere af børnebørnene er eller har været engageret i Dansk Folkehjælp. Én af dem er Kirstens barnebarn Puk Johnsen på 25 år.

"Jeg synes, min farmor er megasej, og jeg vil gerne ære den indsats, hun har gjort i så mange år. Jeg var med på ferielejr, fra jeg var fem år gammel, og har set den forskel, hun gjorde. Det ville jeg også være en del af."

Ligesom sin farmor husker Puk især ferielejrene og børnenes opblomstring.

"Børnene oplever frivillige, der gerne vil dem. Vi skaber nogle trygge rammer og inviterer dem ind i fællesskabet. Og vi er der, hvis de har brug for nogen at tale med."

Puks engagement i Dansk Folkehjælp er kun blevet større gennem årene. I 2023 kom hun i Dansk Folkehjælps bestyrelse og blev formand i Midt- og Vestsjælland lokalafdeling.

Kirsten Christensen og barnebarnet Puk Johnsen.

Foto: Kasper Wielandt

"Jeg bliver glad af at se glæden hos andre, men jeg ville gerne gøre noget mere, derfor stillede jeg op til bestyrelsen. I Dansk Folkehjælp er der plads til unge mennesker, og det synes jeg også, at bestyrelsen skal repræsentere."

De mange ture i familiens campingvogn til ferielejre og samaritervagter som barn har haft en stor betydning, og Puk er ikke i tvivl om, at hendes toårige søn skal introduceres for frivilligt arbejde.

"Det har formet mig som person. Jeg har et naturligt behov for at hjælpe. Det er også vigtigt for mig, at mit eget barn ser, at man kan gøre en forskel for andre mennesker. Han skal selvfølgelig ikke tvinges med, men jeg skal nok sørge for, at han får muligheden."

Kom med i fællesskabet

Har du en frivillig i maven, er der rig mulighed for at blive en del af fællesskabet.

Bliv tilknyttet en lokalafdeling, mød nye mennesker som frivillig i en af vores genbrugsbutikker eller engagér dig som frivillig økonomi- og gældsrådgiver.

www.folkehjælp.dk

Dansk Folkehjælp har **28**
lokalafdelinger i Danmark

Dansk Folkehjælp har cirka
2.000 frivillige og medlemmer
på landsplan

FamilieRingen - et stærkt partnerskab mellem

Dansk Folkehjælp og Lolland Kommune

For 76 familier i økonomisk og socialt udsatte livspositioner var FamilieRingen i Maribo det samlingssted, der bød på samvær, oplevelser, støtte og masser af leg gennem hele 2023.

2023 blev et historisk år i FamilieRingen i Maribo, som Dansk Folkehjælp driver i partnerskab med Lolland Kommune. Det, der begyndte i 2018 som et brobygningspartnerskab mellem civilsamfund og kommune, blev i 2023 formaliseret med fast plads på det kommunale budget.

Det stærke partnerskab mellem Dansk Folkehjælp og Lolland Kommune virker nærmest smittende denne mandag sidst på eftermiddagen. Frugtfadene står sirligt klar i køkkenet, og dagens fire frivillige drikker en kop kaffe omgivet af tegninger, legesager og et hav af tomme, ventende stole. Det er mandag, og mandage betyder fællesspisning. En populær dag blandt de 76 familier, som benytter tilbuddet i FamilieRingen, og som ikke nødvendigvis kan være sikre på tre daglige måltider derhjemme.

"FamilieRingen er et aktivitets- og fælleshus for familier i Lolland Kommune med en verserende børne- eller bekymringssag. Familierne kommer frivilligt, og vi lægger vægt på forældreinddragelse, medindflydelse og tid til den enkelte," fortæller Pia Stryger, der er socialrådgiver og projektleder i FamilieRingen.

I huset kan familierne få vejledning, lektie- og uddannelseshjælp og deltage i en række aktiviteter.

"Jeg havde ingen omgangskreds, så det er dejligt at komme og være en del af et fællesskab. Jeg har svært ved at gennemskue papirarbejde og MitID, så Pia (Stryger, red.) har hjulpet mig med at få et overblik," fortæller Lone, der sammen med sin datter er kommet i huset i fem år.

FamilieRingen giver ro og overskud

Pia Strygers kontor er fyldt med nipsting. De fleste med en historie fra FamilieRingen. Væggene er tapetseret med tegninger, som husets børn har givet hende. 'Pia er sød' står der på én af dem, og flere af børnene holder skarpt øje med, at deres tegning bliver på væggen.

"Der er altid kø ved Pias kontor. Det er et fortroligt rum, hvor børn og forældre kan komme og få hjælp eller bare en god snak," fortæller Dorte Kofoed, der har været frivillig i fem år.

"Det er utrolig givende at være med til at give familierne et frirum. Jeg kan godt lide den fortrolighed, der opstår mellem os frivillige og især børnene. De åbner sig, og man fornemmer tydeligt, at det har mange af dem brug for."

En anden, der flittigt benytter FamilieRingen, er Line. Hun er enlig mor til to, og for hende skaber de hyppige besøg i huset mere ro og overskud i familien.

"Det handler om at komme ud og være en del af et fællesskab. Børnene kan lege og være kreative, og jeg kan være sammen med andre mennesker. Pia og de frivillige er guld værd, og vi kan tale om alting og ingenting."

For familier i udsatte livspositioner er såkaldt oplevelsesfattigdom et aspekt, som kan forfølge børnene ind i voksenlivet. Det er ofte med til at fastholde dem i en social udsat position. Derfor er hverdagen i FamilieRingens spækket med oplevelser og aktiviteter. Én af dem er 'januarjul'.

"December er rent ud sagt en skodmåned for familierne. Der er mange aktiviteter i skolen, hvor familierne er i fare for at blive udstillet, fordi de skal tage noget med eller bidrage økonomisk. Derfor gemmer vi julen til januar. Vi har nogle super donorer, der sørger for, at børnene kan vælge en julegave, og vi kan servere julemad," fortæller Pia Stryger.

Hun husker især, hvordan en lokal bidragyder begyndte at græde, da han oplevede, hvor glade børnene var for hans bidrag.

"I dag kommer Kjeld Kok og serverer mad – det gør han hver mandag. De frivillige bliver meget påvirkede af at opleve, hvor sultne børnene er. Hvis der er rester, får familierne det med hjem. Vi har et ordsprog, der siger 'Vi hygger, mens vi tygger', og det er præcis det, vi gør."

For Pia Stryger og de frivillige er den største glæde at opleve, at familierne udvikler sig i en positiv retning:

"En familie med fire døtre er kommet godt videre. Begge forældre har fået arbejde, og alle døtrene er kommet ordentligt i gang med skolen. Den ene datter har rykket sig så meget, at man kan se det fysisk. Jeg kan selvfølgelig ikke sige, at det udelukkende er vores for tjeneste, men jeg tror på, at FamilieRingen har gjort en forskel", slutter Pia Stryger.

Genbrug og fællesskab i øjenhøjde

Man kan finde alverdens nips i Dansk Folkehjælps genbrugsbutik i Nakskov til små penge. Men de frivilliges fællesskab er millioner værd, siger butikkens personale.

Et familiemedlem til en af butikkens faste frivillige var denne mandag formiddag blevet alvorligt syg og indlagt på Rigshospitalet. Butiksleder Lene Marko Petersen ringede derfor til en afløser, så kollegaen kunne gå hjem eller blive, som det nu passede hende bedst i den svære situation.

Der gik fem minutter. Så stod afløseren klar i butikken. Nu var der både omsorg og varme arme rundt om den rystede kollega, og ekspedienter til butikken.

“Vi er som en stor familie her i butikken. Vi hjælper hinanden både som kolleger og som mennesker,” siger Lene Marko Petersen om selve grundessensen i fællesskabet i Nygade i Nakskov: at være og gøre noget godt for hinanden og for fællesskabet.

Hun remser op:

“Da en kollega skulle have nyt køkken, spurgte jeg, om butikken måske måtte overtage det gamle. Kort efter havde kollegaens mand forsigtigt taget det gamle køkken ned, fragtet det til butikken og sat det op her i kaffestuen,” siger hun.

“Da nabobutikken lukkede, tilbød indehaveren, at hun og hendes mand kunne tage opgaven at køre affald væk for os. Hun havde ikke lyst til at passe butik, men ville gerne gøre en indsats.”

“Og ligegyldigt hvornår jeg ringer efter en afløser, kommer de springende med det samme. Vores overskud går til familier på Lolland, der ikke har ret meget. Det er en glæde at være med til at hjælpe de familier – for eksempel hjælp til, at de juleaften kan få mad og gaver ligesom os andre,” siger hun.

Genbrugsbutikken breder sig over to butikslokaler, der ligger nabo til hinanden på et af byens strøg.

I 13 år har Lene stået i spidsen for butikken, der for fire år siden blev udvidet med nabolokalerne. Men udgiften til at lægge de to lokaler sammen var for høj, og derfor smutter de frivillige ud af bagbutikkerne og over gården, når de skal fra butik til butik.

Besværligt? Nej, ikke det mindste, siger Lene Marko Petersen og de øvrige frivillige, der er på arbejde denne mandag formiddag.

“Jeg føler mig så godt tilpas her sammen med alle de andre flere end 20 frivillige,” siger Lene Marko Petersen.

Dansk Folkehjælps 12 genbrugsbutikker, fordelt over hele Danmark, er drevet af i alt cirka 180 frivillige. Butikkerne omsatte for lige under 4 mio. kr. i 2023 – i Nakskov var omsætningen 240.000 kr.

Lene Marko Petersen på sin vante plads bag disken med frit udsyn til mange velkendte ansigter.

Foto: Kasper Wielandt

Foto: Kasper Wielandt

Ny ambassadør

Knud Romer vil vende vrangen ud på Danmark

Organisationens nye fortalere vil inspirere danskerne til at lære hinanden at kende.

“Vi skal vende vrangen ud på Danmark, så de mennesker, der ellers er skubbet ud på randen, kommer i centrum. For det ville tage fuser på resten af Danmark, hvis de var opmærksomme på, hvordan rigtig mange børnefamilier lever.”

Sådan sagde forfatter Knud Romer, da Dansk Folkehjælp sidst på året i 2023 bød ham varmt velkommen som ambassadør for organisationen.

Knud Romer er opvokset i Nykøbing Falster, hvor Dansk Folkehjælps organisationskontor ligger. Derfor har netop Lolland-Falster og de fattigdomsproblemer, som nogle familier her kæmper med, en helt særlig plads for Romer og i hans forfatterskab.

“Vi er meget glade for, at Knud Romer nu er en del af Dansk Folkehjælp. Han er en af de stærkeste forfattere i Danmark til at formidle udenforskab, og han er en vigtig stemme i debatten om ulighed,” siger Mirka Mozer, generalsekretær i Dansk Folkehjælp.

Forfatteren fra Falster tog da også straks efter udnævnelsen hul på et vigtigt tema:

“Der mangler en social bevidsthed i Danmark om, at vi efterlader folk - børn, voksne og familier - og lader dem sejle deres egen sø i lejeboliger med skimmelsvamp og 2.000 kroner om måneden til at forsørge en mor og to teenagepiger. Derfor skal vi støtte dem, som vi ikke er opmærksomme på til dagligt,” sagde han.

“Jeg har besøgt nogle af de udsatte børnefamilier, som søgte Julehjælp. Hvis ikke det var for hjælpen fra Dansk Folkehjælp, ville der slet ikke være nogen jul for de familier,” sagde Knud Romer, da han i december 2023 besøgte Lolland-Falster i sin egenskab af nyslået ambassadør.

Michael lærer børn og voksne at redde liv

Når Michael Johnson underviser, handler det bogstavelig talt om liv eller død. I 2023 lærte han 523 danskere at gøre en livreddende forskel.

For Michael Johnson er førstehjælp både en passion og et fuldtidsjob. Siden 2020 har han som førstehjælpsinstruktør udstedt 1.930 kursusbeviser. Et antal, han håber, fortsætter med at stige.

"Det er vigtigt, at så mange som muligt lærer førstehjælp. Det kan være forskellen på liv eller død, at der er mennesker til stede, der ved, hvad de skal gøre, før ambulancen når frem."

Michaels interesse for førstehjælp har været der i mange år, og han har flere gange måtte træde til med sin viden.

"Jeg arbejdede med sårbare mennesker i næsten 30 år og stod i situationer, hvor der var brug for førstehjælp. Da min daværende chef foreslog, at jeg skulle tage instruktøruddannelsen, var jeg ikke i tvivl."

En livreddende forskel

En særlig kritisk situation opstod en varm sommerdag på en campingplads, da en seksårig pige blev hevet livløs op af poolen.

"Jeg hører en kvinde råbe 'Min datter, min datter'. Moren sidder med pigen i favnen og vil ikke give slip. Sammen med en medarbejder får vi lagt pigen ned og påbegyndt genoplivning. Heldigvis gik der ikke lang tid, før pigen hostede en masse vand op og begyndte at trække vejret."

Michael får jævnligt tilbagemeldinger fra kursister, der også har gjort brug af deres førstehjælpskompetencer.

"Jeg husker blandt andet en kursist, som få dage efter kurset blev indlagt med to blodpropper i hjernen. Han ringede selv 1-1-2, fordi han var blevet bekendt med symptomerne på stroke. Han har ingen mén i dag."

Førstehjælp for de mindste

Ud over de cirka 2.000 voksne kursister har Michael Johnson også haft fornøjelsen af at undervise knap 700 børnehavebørn. I 2023 blev 32 børn klædt på til at hjælpe både sig selv og andre.

"Børn kan overraskende meget, når der sker en ulykke. Der er talrige eksempler på børn, der har ringet 1-1-2. Med den rette undervisning kan de faktisk lægge et voksent menneske i stabilt sideleje."

På kurserne undervises børn i alderen tre-seks år. Kurset kredser om 14 pegeplakater med situationer, som kan medføre ulykker – med praktiske øvelser undervejs.

"Vi taler bl.a. om faren ved at falde ned og slå sig, hvis man klatrer højt. Hvad det vil sige at blive bevidstløs, og hvordan man færdes sikkert i trafikken. Børnene øver sig i at ringe til alarmcentralen, sætter plastre på hinanden, og det helt store hit er at lægge en forbindelse, som mange gerne vil beholde på."

Alle får en malebog med de plakater, vi bruger, og et fint diplom."

Flere vil lære førstehjælp

2023 var et travlt år for Michael, der oplevede, at førstehjælp fyldte mere og mere i kalenderen. 46 kurser og 523 udstedte kursusbeviser blev det til.

"Min oplevelse er, at flere gerne vil lære førstehjælp. Folk kommer, fordi de gerne vil reagere, hvis behovet opstår, men der er også deltagere, der har stået i en situation, hvor de manglede kompetencerne til handle effektivt. Og det vil de gerne lave om på."

Michael er ikke tvivl om, at han har fundet sin rette hylde i Dansk Folkehjælp.

"Det at lære andre at reagere hensigtsmæssigt, når de står i en kritisk situation, giver en kæmpe tilfredshed. Jeg bliver ved som førstehjælpsinstruktør mange år endnu."

Sønderjyden Michael Johnsons arbejdsliv kredser om førstehjælp.

Superhelte klædt

i grønt

Det handler om menneskers førlighed og om liv eller død. Derfor har førstehjælp været et helt centralt omdrejningspunkt i Dansk Folkehjælp, siden organisationen blev stiftet som Arbejdernes Samaritter Forening i 1907. Sat i verden for at uddanne medarbejdere på landets arbejdspladser til at kunne redde hinanden.

Gennem mere end 100 år har organisationen uddannet tusindvis af førstehjælpere, førstehjælpsinstruktører og samaritter og øget danskernes handlekraft i kritiske situationer. Behovet for førstehjælp er eviggyldigt:

"Førstehjælp redder liv. Samaritter, hjerteløbere og alle, der kan førstehjælp, skaber tryghed på arbejdspladser, i skoler og til kultur- og sportsarrangementer. Desuden mindsker førstehjælp noget af presset på sundhedssystemet, når fodboldtræneren kan vurdere et sår, eller kollegaen kan beskrive en tilstand korrekt i telefonen til lægen," siger Thomas E. Pedersen, formand i Dansk Folkehjælp.

Masser af aktivitet i 2023

I samarbejde med Region Syd holdt vi **77** hjerterløberkurser med **1.189** kursister
- 40% flere end i 2021.

Vi holdt **111** førstehjælpskurser på virksomheder i hele landet.

I 2023 kunne **518** instruktører udstede beviser gennem Dansk Folkehjælp.

Erik Sørensen (tv.) og Steen Wael (th.) holder øje på et af Dansk Folkehjælp mange samarittervagter.

Foto: Kasper Wielandt

Stærke civilsamfund kræver rent vand og ordentlige toiletforhold

Dansk Folkehjælp støtter organisationer i at holde myndigheder op på deres ansvar og sikre befolkningerne adgang til rent drikkevand og sanitet – det har styrket sundheden.

Hvert tredje barn i Uganda mangler adgang til rent vand. På nogle skoler i Tanzania må flere end 100 børn deles om et toilet. Og i Zambia bliver penge, som er afsat til vand og sanitet på offentlige budgetter, brugt til andre ting eller slet ikke brugt.

Men rent vand er en menneskeret – og ordentlige toiletforhold er afgørende for både sundhed, trivsel og et samfunds produktivitet, fortæller Peder Thorning, international udviklingskoordinator i Dansk Folkehjælp.

Dansk Folkehjælp arbejder på at sikre adgang til vand og sanitet i nogle af de lande i Afrika, hvor manglen er størst. Særligt i øde landområder og i storbyernes slumområder er de sanitære forhold ringe, og borgerne skal gå langt efter vand fra fælles brønde eller pumper.

“Ligesom i Danmark er det her typisk kommuner, der har ansvar for forsyning til befolkningen. Derfor er det vigtigt, at civilsamfund selv advokerer for deres ret og har dialog med myndighederne,” siger Peder Thorning.

Samarbejde over landegrænser

For netop at støtte civilsamfundsorganisationer og deres indbyrdes samarbejde faciliterer Dansk Folkehjælp et bredt netværk på tværs af fem afrikanske lande: Uganda, Tanzania, Kenya, Zambia og Somalia. I alle lande advokerer organisationerne for behov og rettigheder på vand-, sanitet- og hygiejneområdet og holder deres folkevalgte ansvarlige.

Dansk Folkehjælps samarbejdsprogram, som løber over fire år fra 2022-2025, har allerede skabt store og meget konkrete forbedringer.

Det gælder for eksempel på 10 skoler i Kenya, hvor sygefraværet er faldet, efter at eleverne har fået adgang til rent vand og gode toiletter og er blevet undervist i god hygiejne. Det gælder også i 26 regioner i Tanzania, hvor der er blevet bygget offentlige toiletter, så færre benytter naturen til formålet. Og det gælder i fjerne egne af Puntland, Somalia, hvor landsbyer har fået etableret vandopsamlingsdamme, så de kan opbevare regnvand.

“Det helt særlige ved dette samarbejdsprogram er den læring og den synergi, som opstår regionalt på tværs af de fem lande. Landene støtter og lærer af hinanden. Et eksempel er organisationerne i Zambia, der har gennemgået myndighedernes budgetter og fundet midler allokaret – men ikke brugt – til vand og sanitet. De er nu i dialog med myndighederne om at få pengene ud at arbejde – og den dialog kan inspirere de øvrige landes organisationer til at gøre det samme,” siger Peder Thorning.

Det fireårige program Civil Society Action for Improved WASH Services in East and Southern Africa er finansieret af det danske udenrigsministerium gennem CISU, (Civilsamfund i Udvikling). I 2023 bidrog Dansk Folkehjælp til rent vand og god sanitet til 12.400 afrikanske skoleelever.

Bedre hygiejne og mindre sygdom

Tekst og foto: Jan Kjær, Better-world.dk

På rad og række står drengene og vasker hænder efter et besøg på det lille hus.

Alt er spritnyt. Det dufter af fugtig mørtel, og støvet fra anlægsarbejdet af de nye toiletbygninger har knapt lagt sig. Indenfor er nye latriner, udenfor løber vand fra nye haner.

For eleverne og lærerne på Galagaza-folkeskolen 35 kilometer fra Tanzanias største by Dar es Salaam er det nyt med rindende vand. Tidligere fik skolen drikkevand fra et nabohus, og da det ikke var nok, måtte eleverne tage vand med hjemmefra til at klare rengøring og opvask.

"Nu er faciliteterne til vand, hygiejne og sanitet bedre," forklarer skoleleder Shabani Langweni med tilfredshed.

Også Kimele-folkeskolen nær byen Bagamoyo ved Det Indiske Ocean døjede med utilstrækkelige faciliteter til alt for mange elever.

"Manglen på latriner var et stort problem for os," siger skoleleder Sara Luwumba og forklarer, at latrinerne var for få og helt nedslidte. Blot ti latriner til 1.573 elever, så i gennemsnit måtte 157 skiftes til at benytte toilettet i frikvartererne.

Egentlig siger Tanzanias lovgivning, at der maksimalt må være 25 drenge eller 20 piger om hver latrin. Virkeligheden var en helt anden.

Derfor var der glæde begge steder i 2023, da ti latriner blev bygget – godt hjulpet på vej af Dansk Folkehjælp, den tanzaniske partner TAWASANET og midler fra Danmarks Indsamling.

To flotte, nye, hvide bygninger er skudt op. Nu går pigerne til højre og drengene til venstre, og elever med handicap kan vælge adgangen med sliske.

Eleverne behøver ikke længere tage vand med hjemmefra til håndvask.

Skoleleder for Galagaza-skolen Shabani Langweni glæder sig over, at midler fra Danmarks Indsamling har forbedret læringsmiljøet.

20 år i Afghanistan med fokus på alle børns ret til at lære

Foto: Batoor

I 2023 byggede Dansk Folkehjælp/DAARTT skoler til flere end 2.000 børn, uddannede lærere og etablerede ungegrupper i fjerntliggende provinser i Afghanistan.

I det nordlige Afghanistan tæt på grænsen til Turkmenistan i provinsen Faryab fik flere end 2.000 piger og drenge ni helt nye skoler i 2023. Nybyggede og nyindrettede af Dansk Folkehjælps afghanske kontor DAARTT, der siden 2003 bl.a. har arbejdet i landet for at sikre alle børns ret til at gå i skole og til at lære.

Men efter at Taliban igen kom til magten i 2021, har det været tiltagende svært for Dansk Folkehjælp at sikre pigers skolegang. Taliban har besluttet ved lov, at piger kun må gå i skole til og med sjette klasse. Derefter er det slut med pigers skolegang. De skal i stedet passe hus og hjem og børn.

Loven var umiddelbart en barriere for Dansk Folkehjælps arbejde i landet:

“Det strider mod basale menneskerettigheder og mod vores humanitære principper at gøre forskel på piger og drenge. Vi kunne ikke fortsætte med at bygge skoler til store børn og unge, da de så udelukkende ville være til drenge og

unge mænd. Vi ændrede derfor vores planer og besluttede, at vi kun bygger grundskoler til og med sjette klasse – enten pigeskoler eller skoler til både drenge og piger. På den måde sikrer vi, at de skoler, vi bygger, også er til piger,” siger Lars Pedersen, der er direktør i Dansk Folkehjælps afghanske kontor, DAARTT.

Dansk Folkehjælps skolebyggerier og øvrige aktiviteter i Afghanistan, som dels knytter sig til skolebyggerierne og dels er humanitær nødhjælp, er finansieret af det norske udenrigsministerium.

“Det strider mod basale menneskerettigheder og mod vores humanitære principper at gøre forskel på piger og drenge.”

Lars Pedersen, DAARTT

Dansk Folkehjælp i Faryab-provinsen 2023

Bygget og åbnet
9 skoler til flere end
2.000 elever

Etableret **9**
grupper, der har ansvar for
skolernes vedligehold

Indrerettet
58 læsehjørner

Etableret **79** børne-
og ungdomsledede klubber

Givet vinterhjælp til
8.190 mennesker

Lavet **35** kampagner, der
fokuserer på vigtigheden
af undervisning

Sikret bolig til
3.192 mennesker

Ombygget hospital giver sikkerhed til internt fordrevne i Ukraine

Et gammelt hospital, som Dansk Folkehjælp har indrettet, blev nyt hjem for kvinder, børn og ældre på flugt.

Kampene ved fronten drev også i 2023 mange mennesker på flugt fra usikkerhed og frygt i Ukraines vestlige provinser, blandt andet fra storbyen Kharkiv og fra regionerne Luhansk og Mariopol.

Som titusindvis af andre ukrainere, der er flygtet siden Ruslands invasion af Ukraine i februar 2022, forlod de deres hjem og alt, hvad de ejede, for at søge sikkerhed længere mod vest i Ukraine eller i et helt andet land.

“Store grupper af voksne og børn og en del ældre mennesker er gået 1.000-1.500 km gennem Ukraine fra øst mod vest for at finde sikkerhed væk fra frontlinjen. Nogle finder husly undervejs, andre føler sig nødsaget til helt at forlade landet,” fortæller Peter Ingemann, international nødhjælpskoordinator i Dansk Folkehjælp.

Pladsmangel i landsbyen Komarno

Den lille landsby Komarno i Lviv-regionen tæt på grænsen til Polen var en af de landsbyer, som internt fordrevne fra det vestlige Ukraine kom til i 2023. Med kun små 3.500 indbyggere i Komarno var det vanskeligt for byens lokale myndigheder at finde husly til de mange fordrevne. Derfor indgik myndighederne og Dansk Folkehjælp et samarbejde om at ombygge det tidligere Komarno Hospital til lejligheder til 40 af de flygtende familier. Arbejdet blev finansieret af penge fra støttekoncerten ‘Sammen for Ukraine’, som DR og TV2 holdt året forinden.

Renoveringen var omfattende. El-systemet i huset blev gennemgået og istandsat, det samme med ventilationssystem, vandforsyning og kloakering. I flere værelser måtte både loft og gulv udskiftes, væggene blev repareret og malet, og der blev installeret håndvaske. Enkelte værelser fik eget bad og toilet. Andre deles om det nyrenoverede fælles baderum med toiletter. Også et fælles køkken blev etableret til brug for alle.

“De fleste, som vi taler med, vil allerhelst blive i Ukraine, i deres hjemland, hvis de bare kan finde et sted i sikkerhed. Man vil helst være, hvor man kender sproget og kulturen, og hvor man har sit sociale netværk. Derfor arbejder vi i Dansk Folkehjælp sammen med lokale myndigheder, når vi kan skabe muligheder for, at folk kan blive i landet,” siger Peter Ingemann.

Ifølge FN har 6,5 mio. ukrainere søgt ophold uden for Ukraine, mens 3,5 mio. er internt fordrevne.

Dansk Folkehjælp i Ukraine i 2023

- Vi uddelte nødhjælp til 2.844 børn og voksne; blandt andet mad og tæpper til mennesker, som havde mistet deres hjem i missilangreb i Kiev
- Vi installerede el-generatorer på institutioner
- Vi byggede beskyttelsesrum ved børnehaver
- Vi sikrede frisk drikkevand til skoleelever

Dansk Folkehjælp samarbejder med lokale partnere i Ukraine, blandt andre ASB, Arbeiter-Samariter Bund.

STIGENDE BEHOV FOR STØTTE ÅRET RUNDT

Igen i 2023 viste rekordhøje ansøgertal til Dansk Folkehjælps direkte støtteprogrammer, at mange familier i Danmark lever med en meget stram økonomi. En økonomi, der ikke giver plads til julegaver og julemad, til udflugter med familien, til sommerferie, til gæster ved højtider eller til livets første skoletaske.

Året rundt har vi uddelt håndsrækninger og rådgivet mennesker med ondt i økonomien.

Julehjælp

I 2023 oplevede Dansk Folkehjælp for fjerde år i træk et rekordhøjt antal ansøgere til Julehjælp. For mange udsatte familier er december præget af bekymringer og frygten for ikke at kunne fejre højtiden, som man ønsker. Hele 21.540 sendte en ansøgning og krydsede fingre for støtte til julemad og -gaver.

Dansk Folkehjælp var glade for at uddele Julehjælp til 23.946 børn.

Feriehjælp

"Jeg havde ingen steder at tage hen. Jeg gik ingen steder og sad bare derhjemme". Sådan lød det i 2023 fra et af de flere end 1.000 børn fra økonomisk trængte familier, der sammen med flere end 7.000 forældre medvirkede i en rapport publiceret af Egmont Fonden i samarbejde med Dansk Folkehjælp. 25% flere familier søgte Feriehjælp i 2023 i forhold til året før.

Skolestartshjælp

14. august 2023 kunne Alexander på seks år møde stolt op med nye skolesager til sin første skoledag i Tønder. Hans far Poul Erik er alenefar, og økonomien er presset, så han søgte sammen med 2.827 andre Skolestartshjælp.

Alle børn har ret til en lige skolegang uanset familiens mentale og økonomiske overskud. Og uddannelse er et afgørende værktøj til at nedbryde negativ social arv.

Konfirmationshjælp

Langt fra alle forældre har penge til at holde kon/nonfirmationsfest. "Det er et psykisk pres, når man ikke har midlerne," fortæller Nadia Bressendorf, der var én ud af 850 forældre, der søgte om hjælp i 2023.

Alle godkendte ansøgere fik Konfirmationshjælp til barnets store dag.

Økonomi- & Gældsrådgivning

En anstrengt økonomi kan give en masse bekymringer i hverdagen og være stressende for familielivet. Derfor driver Dansk Folkehjælp Økonomi- & Gældsrådgivning i samarbejde med 23 kommuner.

Mellem 2016 og 2023 bidrog Dansk Folkehjælp med 5.914 rådgivningsforløb. I 2023 gennemførte 107 frivillige økonomi- og gældsrådgivere 1.306 rådgivningsforløb.

JULEHJÆLP
TIL

23.946

BØRN

FERIEHJÆLP
TIL

1.078

BØRNEFAMILIER

SKOLESTARTSHJÆLP
TIL

1.300

BØRN

KONFIRMATIONSHJÆLP
TIL

522

BØRN

ØKONOMISK
RÅDGIVNINGSFØRLØB TIL

1.306

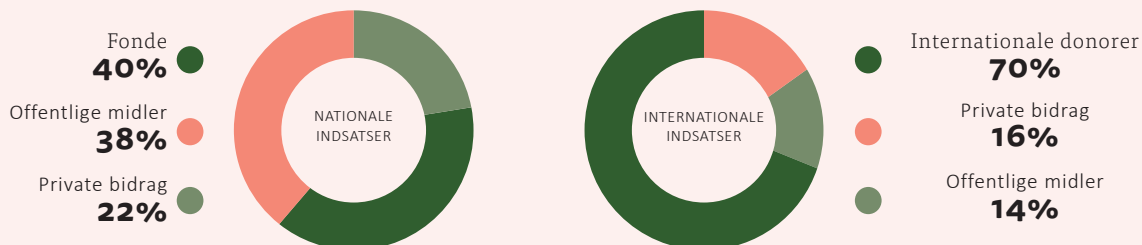
PERSONER

RESULTATOPGØRELSE

2022 & 2023

	2023 kr.	2022 kr.
INDTÆGTER		
Midler fra offentlige danske institutioner	40.242.133	36.112.227
Midler fra internationale institutioner	23.206.541	16.934.379
Indsamlede private midler	66.188.686	55.936.926
Indtægter ved egen virksomhed	7.356.758	5.004.268
Momskompensation	437.410	565.735
INDTÆGTER I ALT	137.431.528	114.553.535
OMKOSTNINGER		
Generel ledelse og administration	-7.451.473	-15.140.905
ÅRETS RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	129.980.055	99.412.630
Finansielle indtægter	3.519.714	17
Finansielle udgifter	-122.394	-4.468.143
RESULTAT FØR FORMÅLSBESTEMTE AKTIVITETER	133.377.375	94.944.504
Sociale indsatser & stærke fællesskaber	-93.206.594	-70.500.197
Humanitær nødhjælp & global udvikling	-32.701.783	-32.292.580
Førstehjælp & samaritter	-2.908.519	-2.862.825
FORMÅLSBESTEMTE AKTIVITETER I ALT	-128.816.896	-105.655.602
ÅRETS RESULTAT	4.560.479	-10.711.098

Hvor kom pengene fra?

Hvad gik pengene til?

HAN
DLE
KRA
FT

Dansk Folkehjælp • Brovejen 4 • 4800 Nykøbing Falster
Tlf. 70 220 230 • post@folkehjaelp.dk • www.folkehjaelp.dk